

4. Το Ελληνικό Κράτος και η Εξέλιξή του (1830 - 1881)

σσ. 34 - 37

Η εδαφική επικράτεια και το πολίτευμα του νεοσύστατου κράτους

Ποιόν ποιων καταστάσεων υπήρξε το Ελληνικό Κράτος;
Ποιος ήταν ο ρόλος των Μεγάλων Δυνάμεων στη γέννησή του; [σελ. 34 § 1]

Τι προκάλεσε το μοναρχικό καθεστώς και η απουσία δημοκρατίας στη χώρα; [σελ. 34 § 1]

Πώς δημιουργήθηκε η ΜΕΓΑΛΗ ΙΔΕΑ και ο ΑΛΥΤΡΩΤΙΣΜΟΣ; [σελ. 34 § 2]

Να εξηγήσετε τους όρους

<u>ΜΕΓΑΛΗ ΙΔΕΑ</u>	<u>ΑΛΥΤΡΩΤΙΣΜΟΣ</u>

Οι πρώτες προσπάθειες συγκρότησης του κράτους

Σε ποια κατάσταση βρισκόταν η Ελλάδα το 1830 (πληθυσμός, οικονομία, υποδομή);

- 750.000 πληθυσμός και πολυάριθμοι μετανάστες
- Καταστρεμμένες αγροτικές παραγωγές / υποδομές λόγω πολέμου
- Εμπορικός στόλος καταστρεμμένος
- Παραμελημένα εγγειοβελτιωτικά έργα που οδηγούσαν σε πλημμύρες
- Καταστρεμμένες γέφυρες και ζημιές σε όλα σχεδόν τα έργα υποδομής.

Ο Όθων¹, πρώτος βασιλιάς της Ελλάδας,
έφερε μαζί του από τη Βαυαρία και τις άλλες Γερμανικές χώρες
πλήθος συμβούλων, επιστημόνων, καλλιτεχνών, στρατιωτικών,
για να οικοδομήσει τη χώρα.

Σε ποιους τομείς πέτυχαν και σε ποιους απέτυχαν; [σελ. 34 § 4]



Ποιοι ήταν οι λόγοι που δεν επέτρεπαν στη χώρα ν' αναπτυχθεί; [σελ. 34 § 4]

¹ Ο Όθων-Φρειδερίκος-Λουδοβίκος, πλήρες όνομα Όττο Φρίντριχ Λούντβιχ φον Βίττελσμπαχ (Otto Friedrich Ludwig von Wittelsbach) (1 Ιουνίου 1815 - 26 Ιουλίου 1867), ήταν Πρίγκιπας της Βαυαρίας και πρώτος Βασιλιάς του Βασιλείου της Ελλάδος, με τον επίσημο τίτλο «Βασιλεύς της Ελλάδος». Λόγω της καχυποψίας απέναντι στον Κυβερνήτη της Ελλάδας Ι. Καποδίστρια (θεωρούνταν ρωσόφιλος), το 1830 η Αγγλία κατά την υπογραφή της συνθήκης ανεξαρτησίας της Ελλάδας πέτυχε συμφωνία με τις Μεγάλες Δυνάμεις («Προστάτιδες Δυνάμεις») της δημιουργίας Ελληνικού Βασιλείου. Το 1832 ο Όθων εκλέχθηκε Βασιλιάς της Ελλάδας, ύστερα από την τελική άρνηση του Λεοπόλδου της Σαξωνίας (γιου του δούκα του Ζάξεν-Κόμπουργκ-Ζάαλφελντ (Sachsen-Coburg-Saalfeld), Φραγκίσκου) που είχε επιλεγεί αρχικά Βασιλιάς της Ελλάδας και κατόπιν έγινε Βασιλιάς του νεοσύστατου Βασιλείου του Βελγίου.

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ 3ΗΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1843

Αυτή την περίοδο παρατηρείται μια **μεγάλη δυσaréσκεια** ορισμένων κύκλων για την πολιτική της βασιλικής κυβέρνησης.
Μάλιστα η δυσaréσκεια είναι τόσο, που **παρατηρείται** μια «**συμμαχία**» ανάμεσα στα συντηρητικά και φιλελεύθερα στοιχεία κατά της πολιτικής του Όθωνα.



Ποιοι ήταν οι **φορείς** αυτών των δύο ομάδων που προκάλεσαν την Επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843, γιατί **αντιδρούσαν** και τι **απαιτούσαν** από το μονάρχη;

Να αιτιολογήσετε τον χαρακτηρισμό του Χαρίλαου Τρικούπη ως «πρώτου μεγάλου κοινοβουλευτικού άνδρα της χώρας» αξιοποιώντας και το απόσπασμα από το άρθρο του «Τις πταίει;».

Τι συνέβηκε στις 3 Σεπτεμβρίου το 1843; [σελ. 36 § 1]

Ποια προβλήματα οδηγούν την Ελλάδα στο Σύνταγμα του 1844; [σελ. 36 § 2]

Το Σύνταγμα του 1844 δεν έλυσε το πρόβλημα. Γιατί;



Δεν κατοχύρωνε τη λαϊκή κυριαρχία αφού οι πολιτικές ομάδες δεν ήταν αυτοδύναμες για να ασκήσουν εξουσία στο κοινοβούλιο.



Η κατοχύρωση της λαϊκής κυριαρχίας

Το 1864 με την άφιξη του νέου βασιλιά Γεωργίου Α' των Γλυξβούργων²
η Ελλάδα αποκτά νέο Σύνταγμα.

Ποιος σπουδαίος πολιτικός συνέβαλε σ' αυτό το νέο Σύνταγμα
και πως το κατάφερε αυτό; [σελ. 36 § 3]



Η Αρχή της Δεδηλωμένης [Επεξεργασία | επεξεργασία κώδικα]

Τον Ιούλιο του 1874, ο Χαρίλαος Τρικούπης αρθρογραφούσε βίαια κατά του Γεωργίου, υποστηρίζοντας ότι ο Γεώργιος κυβερνούσε προσωπικά με διάφορες κυβερνήσεις μειοψηφίας της αρεσκείας του και η βασιλική εύνοια ήταν το απαραίτητο προσόν για την εξασφάλιση της εξουσίας. Ο Τρικούπης πρότεινε την καθιέρωση της Αρχής της Δεδηλωμένης, δηλαδή της αρχής εκείνης όπου ο Βασιλιάς διορίζει πρωθυπουργούς μόνον όσους διέθεταν την κοινοβουλευτική πλειοψηφία δηλ. είχαν λάβει ψήφο εμπιστοσύνης από τη Βουλή.

Η μεγάλη ευελιξία του Γεωργίου φάνηκε από τον τρόπο που αντέδρασε στην επίθεση. Μετά από μια παρατεταμένη κρίση λόγω αποκαλύψεων για δωροδοκίες υπουργών, κάλεσε τον Τρικούπη και έδωσε εντολή σχηματισμού κυβέρνησης και διακήρυξε την πρόθεσή του να εφαρμόζει την Αρχή της Δεδηλωμένης.

Ποια ήταν η σημασία της αποδοχής της ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΔΕΔΗΛΩΜΕΝΗΣ;



Γενικά, ποιες αλλαγές παρατηρούνται τώρα
στην πολιτική, κοινωνική και πνευματική σκηνή της Ελλάδας; [σελ. 37 § 1]

Ποιος ήταν ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

και γιατί κατά τη γνώμη σας θεωρήθηκε ένας από τους
βασικότερους αρχιτέκτονες του σύγχρονου Ελληνικού Έθνους;



² Ο Χριστιανός - Γουλιέλμος - Φερδινάνδος - Αδόλφος - Γεώργιος, ευρύτερα γνωστός ως Γεώργιος Α', υπήρξε ο μακροβιότερος βασιλιάς των Ελλήνων, από το 1863 μέχρι το 1913. Ήταν ο δεύτερος κατά σειρά Βασιλιάς της νεότερης Ελλάδας μετά τον Όθωνα και αρχηγός νέου Βασιλικού Οίκου. Γεννήθηκε στην Κοπεγχάγη στις 24 Δεκεμβρίου 1845 και ήταν ο δευτερότοκος γιος του πρίγκιπα και μετέπειτα Βασιλιά της Δανίας Χριστιανού Θ', που ανήλθε στο θρόνο τον Νοέμβριο του 1863. Δολοφονήθηκε στις 18 Μαρτίου 1913 (5 Μαρτίου με το τότε ισχύον Ιουλιανό ημερολόγιο) στη Θεσσαλονίκη.